

Ben fen lisesinde din kültürü öğretmeniyim. Çocuklar fen bilgilerine çok hakim. Onlara Risale-i Nur'dan mı açıklama yapılmalı, yoksa fenlerin detayına girerek mi dini hakikatler anlatılmalıdır?

Bu hususta genel bir değerlendirme yapalım.

Risale-i Nurların maksadı, Allah'ın varlığını ve birliğini ve isimlerin kainat üstünde tecellilerini insanlara talim edip ispat etmek ve ondan sonrada insanları ibadete davet etmektir. Bu maksadını tahakkuk ettirmek için de kainattan bir takım deliller serdediyor. Bu delilleri takdim ederken de her kesim insanın anlayacağı bir sadelik ve basitlikte umumi ve anlaşılır şeyleri öne sürüyor. Yoksa gizli ve anlaşılması zor fenni şeylerden bahsetse, maksat ikinci plana, maksada işaret etmek için getirilen deliller ise birinci plana geçerdi ki, bu yaklaşım irşat ve hitabet ilmine zıt bir durum olurdu.

Üstad Hazretlerin ifadesi ile, "**Delil müddeadan hafi olmamalıdır.**" Yani tevhidi ispat etmek için getirilen delil, tevhidden ziyade izaha muhtaç olmamalıdır. Delil açık, basit ve sade olursa, herkes istifade eder. Delil kapalı ve bilimsel olursa, sadece bilim insanları o delilden faydalanır, ekser avam insanlar ondan faydalanamaz. Burada önemli olan delilin kendisi değil, delilin ispat ettiği netice ve insanların bunu anlamasıdır.

Risale-i Nurların üslubuna dikkatle bakıldığı zaman, herkesin anlayacağı basit ve zahir delilleri gösterdiği, ince anlaşılması zor delillere ise karine yani ip uçları ile işaret ettiği görülecektir. Yani çoğunluğu oluşturan muhatap kitlenin zihni seviyesine, yani avama göre hitap ediyor, çoğunluğun dışında azınlık olan ehli ilme ise karine ile hitap ediyor.

İnsanların ekserisi avam olduğu için, gayeyi ispat sadedinde getirilen delillerin avamın anlayacağı basitlik ve sadelik içinde olması gerekir. Yoksa gaye zahir iken, gayeyi ispat etmek için getirilen deliller hafi ve karmaşık olursa, faydadan çok zarar vermiş oluruz. Üstad Hazretleri de aynı şekilde Kur'an'ın metodu olan delillerin herkesin anlayacağı kadar zahir ve basit olması yolunu takip ediyor. Yani tevhide getirilen deliller zahir ve açık olmak zorundadır, bilimsel olması gerekmez. Mesela, kainatta intizamın ispat edilmesi için ille de nötron ve protondan bahsetmek gerekmiyor, güneşin her gün aynı şekilde doğması, yıldızların yerli yerinde olmaları, çiçeklerin o güzel yüzleri de intizama işaret ediyor.

Özetle, Risale-i Nurlar bilimsel bir fen kitabı değil, iman ve tevhidi ispat etmeye çalışan dini ve felsefi bir kitaptır. Din ve felsefede ise deney ve bilimsel metotlar değil, akli ve mantıki metotlar hakimdir. Getirilen deliller akli ve mantıkidir. Zaten

din ile bilimin kulvarları ve sahaları aynı değil ki, mukayese edilsin. Din maddeden, sadece maneviyatı ispat etmek noktasında faydalanır, yoksa maddenin bizzat metot ve yöntemleri ile ilgilenmez. **Bilim fiziktir, din metafiziktir.** Metafizik ise bilimin sahasına girmez. Yani ahireti ispat etmek için deneysel bir yolla cennetten toprak alıp laboratuvara götürülmez. Ancak akli ve mantıki metotlarla cennetin varlığı kati olarak ispat edilebilir.

Bu genel değerlendirmenin yanı sıra, fen ilminde derinleşmiş kimselerin fenni malumatlarını marifete vesile ve dirsek yapması güzeldir.

Şayet siz fen ilminde kendinizi yeterli görüyorsanız, fenni örnekler verebilirsiniz. Ama fende yeterli değilseniz, din kültürü hocası olarak sizin onlara Risale-i Nur vesilesi ile marifeti ve mana-yı harfi ile fenlere bakmayı telkin etmeniz kafidir diye düşünüyoruz.